

Dosarul nr. 2ra-530/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Alexei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Muruianu, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

12 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Străisteanu Gheorghe,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Străisteanu Gheorghe și a fost menținută hotărârea din 20 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 03 martie 2020, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 31 iulie 2018 a înregistrat la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani cererea de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Rîșcani cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare. La 12 februarie 2019, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător Petru Harmanic a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A susținut că după depunerea cererii de apel, hotărârea integrală a fost întocmită timp de 8 luni. La 23 octombrie 2019 Curtea de Apel Chișinău a emis o decizie prin care a respins apelul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani și a menținut hotărârea primei instanțe. La 26 februarie 2020, peste 2 ani, Curtea Supremă de Justiție a declarat inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul de Poliție Rîșcani. Astfel, examinarea

cauzei civile, care urma să fie examinată în mod de urgență, prioritar, a durat 2 ani, cu încălcarea gravă a termenului rezonabil.

A menționat că prin încălcarea termenului rezonabil la examinarea cauzei, i-a fost cauzat prejudiciu moral, pe care îl estimează în sumă de 2000 de lei, manifestat prin sentimente de frustrare, anxietate, stres, neliniște cauzată de incertitudinea creată de instanța de fond, care a depășit termenul legal de motivare a hotărârii.

Străisteanu Gheorghe a solicitat constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral în sumă de 2000 de lei.

Prin hotărârea din 20 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Străisteanu Gheorghe a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 01 septembrie 2020, Străisteanu Gheorghe a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 20 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Străisteanu Gheorghe și a fost menținută hotărârea din 20 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au constatat că la 31 iulie 2018, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație, a dreptului la examinarea cererii în termenul stabilit de lege, obligarea examinării cererii cu prezentarea informației solicitate și compensarea prejudiciului moral, care prin hotărârea din 12 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă parțial. La cererea de apel depusă la 28 februarie 2019 de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău, a fost întocmită hotărârea motivată și a fost expediată în adresa participanților la proces la 18 martie 2019. La 27 martie 2019 dosarul civil a fost repartizat judecătorului Curții de Apel Chișinău, iar, prin încheierea din 24 aprilie 2019 apelul declarat de reprezentantul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău a fost declarat inadmisibil. Prin încheierea din 26 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost anulată încheierea din 24 aprilie 2019, cauza fiind restituită Curții de Apel Chișinău. La data de 05 iulie 2019, dosarul nominalizat a fost repartizat judecătorului Curții de Apel Chișinău, iar la 21 septembrie 2019 Inspectoratul de Poliție Rîșcani, mun. Chișinău a depus cererea de apel motivat. Prin decizia din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat împotriva hotărârii primei instanțe, iar, prin încheierea din 26 februarie 2020 a Curții Supreme de Justiție recursul a fost declarat inadmisibil.

Astfel, instanțele de judecată au reținut că responsabilitatea principală pentru judecarea cauzei și pentru desfășurarea rapidă a unui proces îi revine instanței de judecată, în speță însă, instanțele de judecată au demonstrat diligență în gestionarea cauzei a cărei tergiversare se solicită a fi constatată, or, motivul de bază care a generat prelungirea termenului de examinare a cauzei civile, după cum s-a constatat, a fost contestarea încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău de către

Inspectoratul de Poliție Rîșcani și ulterior, restituirea cauzei la rejudecare după casarea încheierii enunțate, de către Curtea Supremă de Justiție.

Prin urmare, anume aceste circumstanțe au dus la prelungirea termenului de examinare a cauzei, circumstanțe pe care instanțele de judecată le-a apreciat ca fiind întemeiate, or, aceste acțiuni reprezintă drepturi procesuale garantate fiecărui participant la proces întru asigurarea dreptului la un proces echitabil.

La data de 29 ianuarie 2021 Străisteanu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 17 decembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 20 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel.

Recurentul a afirmat că a prezentat probe incontestabile care confirmă faptul încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei civile din 31 iulie 2018, care urma a fi judecată de urgență și în mod prioritar. Iar, mărimea prejudiciului moral solicitat de 2000 de lei este cu mult mai mică decât sumele oferite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauze similare decise împotriva Moldovei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 17 decembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a recurentului la data de 27 ianuarie 2021 (f.d. 130).

Astfel, recursul, declarat la data de 29 ianuarie 2021, este în termen.

La 01 martie 2021, copia recursului declarat de Străisteanu Gheorghe a fost expediată în adresa intimatului Ministerul Justiției al RM, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 161).

Intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Străisteanu Gheorghe nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la

fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de Străisteanu Gheorghe asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Străisteanu Gheorghe, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Străisteanu Gheorghe se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic